

Zamýšlení nad životem (Z konference *Člověk ve stínu svého konce*)

Je údělem člověka v každém dni svého života reagovat na nejrůznější situace, promýšlet jejich řešení a doufat, že vše, co si v životě předsevzal, se mu podaří naplnit. Vědomí ohraničenosti lidského života tak determinuje každý jeho krok, jeho plány i cíle. Moudré německé přísloví praví, že není nikdo tak starý, aby nechtěl žít ještě rok, nikdo není tak mladý, aby nemohl zemřít ještě dnes. Téma smrti, konečnosti lidského bytí, je aktuální a důležité právě pro život každého člověka a v každé době.

Nad jistou společenskou netolerancí vůči úvahám o smrti, možná i znevažování smrti jako nevyhnutelnosti se zamýšlela konference *Člověk ve stínu svého konce*, kterou koncem března uspořádala Vysoká škola evropských a regionálních studií za podpory nadace Konrad - Adenauer-Stiftung. Záštitu nad konferencí převzal vicehejtman Jihočeského kraje MUDr. Vladimír Pavelka. Více jak sedmdesát účastníků se nad

otázkami života a smrti zamýšlelo z hledisek filozofických, teologických, kulturních, morálních a etických, ale i z pohledu sociálního či lékařského. Téma smrti se tak nesoustředilo pouze na otázku stáří a dožití, ale i na problematiku náhlých úmrtí v důsledku nemocí a úrazů a jejich dopad na okolí i na postavení a konání jednotlivých společenských složek v těchto situacích. Téměř padesát příspěvků odborníků z uvedených oborů bylo soustředěno do sborníku, který právě vychází v ediční řadě Studia, vydávané VŠERS, a představuje snad nejrozsáhlejší práci na toto téma z posledního období u nás. Inspirativní tak byla např. práce Karla Balcara, zabývající se filozofickými momenty a smyslem pomíjivého

života, Černochovo zamýšlení nad konečností lidského života či Diatkova úvaha o smrti jako etickém problému. Odvážné bylo pojednání rektora VŠERS prof. Dolisty o sebevraždě jako etickém problému, vždyť právě tento fenomén je i u nás a v řadě právě těch nejvyspělejších zemí velmi častý a těžko pochopitelný. Řada autorů se zamýšlela nad problematikou dějin a života významných osobností z hledisek konečnosti života, někteří v těchto dějinných exkurzech sestoupili až do věků dávných a zkoumali pohled tehdejších kultur na smrt a i na obřady a úkony s ní spojené. Významné byly i práce, týkající se sociálních otázek, souvisejících se smrtí, např. příspěvek Dr. Pány, či problematika právních souvislostí, jak ji naznačil ve svém příspěvku JUDr. Prouza. Libuša Radková uvedla zajímavý příspěvek, související se stárnutím populace, přičemž se nebála ani pohledů téměř humorných.

Není v možnostech tohoto článku jmenovat vše inspirativní, co bylo na konferenci proneseno, v tomto směru odkazujeme na uvedený sborník. Je ovšem nespornou skutečností, že tato konference svým tematickým zaměřením otevřela zcela nový prostor k úvahám a zkoumání v oblastech, o kterých se možná těžko mluví, které jsou však nedílnou a nevyhnutelnou součástí našeho života. Stala se tak podkladem k dalšímu studiu a zkoumání pro odbornou veřejnost, pro studenty, ale i pro pracovníky státních a veřejných institucí.

Studenti a přednášející VŠERS v Londýně

Při svém poznávacím pobytu ve dnech 17. – 20. 5. 2007 v Londýně navštívili studenti a přednášející VŠERS dne 18. 5. 2007 Parlament Velké Británie a Severního Irsku.

HOUSE OF LORDS

Pokud někdo vysloví House of Lords, většině lidí se vybaví obrázek každoročního slavnostního zahájení, kde nejvýznamnější roli hraje sama britská královna. Při této velkolepé události královna přednese řeč, kterou jí vždy předem připraví členové vlády a tato řeč vždy obsahuje nejzákladnější body programů na nadcházející rok.

Sněmovna lordů není ovšem pouze místo, kde se uskutečňují takovéto velkolepé obřady, ale také místem, kde probíhají často velmi zdoluhavé a nelehké legislativní procesy. Sněmovna lordů tvoří neodmyslitelnou část britského parlamentu, který existuje již od 14. století a je tak dnes představitelem nejstarší parlamentní demokracie na světě.

Mezi další funkce by se mimo legislativní činnost dala také zařadit funkce kontrolní a také soudní – slouží totiž také jako nejvyšší odvolací soud. Kolektiv členů má velmi rozsáhlé odborné znalosti a vždy si ponechávají individuální nezávislost názoru.

Naši studenti spolu se svými pedagogy při návštěvě britského parlamentu osobně poznali práci tohoto jednoho z nejstarších evropských zákonodárných orgánů, poznali práci obou jeho komor, seznámili se s prostředím a atmosférou této starobylé instituce. Zejména je zaujala důstojnost, kultivovanost vystoupení členů komor i jejich pracovní atmosféra. V neposlední řadě obdivovali prostředí, ve kterém tento důstojný orgán pracuje.

Členové sněmovny lordů nejsou voleni a za svou práci nepobírají finanční ohodnocení a jejich docházka je dobrovolná. Neexistuje žádné nařízení, které by omezovalo počet členů této sněmovny. V současné době se počet členů pohybuje okolo čísla 740. Mezi členy mimo jiné také patří 26 arcibiskupů a biskupů a 92 členů z řad šlechty, kteří mají členství dědičné.

Předseda Sněmovny lordů, zvaný Lord Kancléř, má menší pravomoci než předseda v Dolní sněmovně. Nikoho nevyvolává, protože něco takového není důstojné šlechticů a pokud se stane, že dva šlechtici povstanou k řeči ve stejný okamžik, buď se sami dohodnou, kdo z nich bude mluvit jako první, nebo o jejich pořadí rozhodne sněmovna sama. Při hlasování je hlas Lorda kancléře rovnocenný hlasům všech ostatních šlechticů a nemá platnost hlasu rozhodujícího.

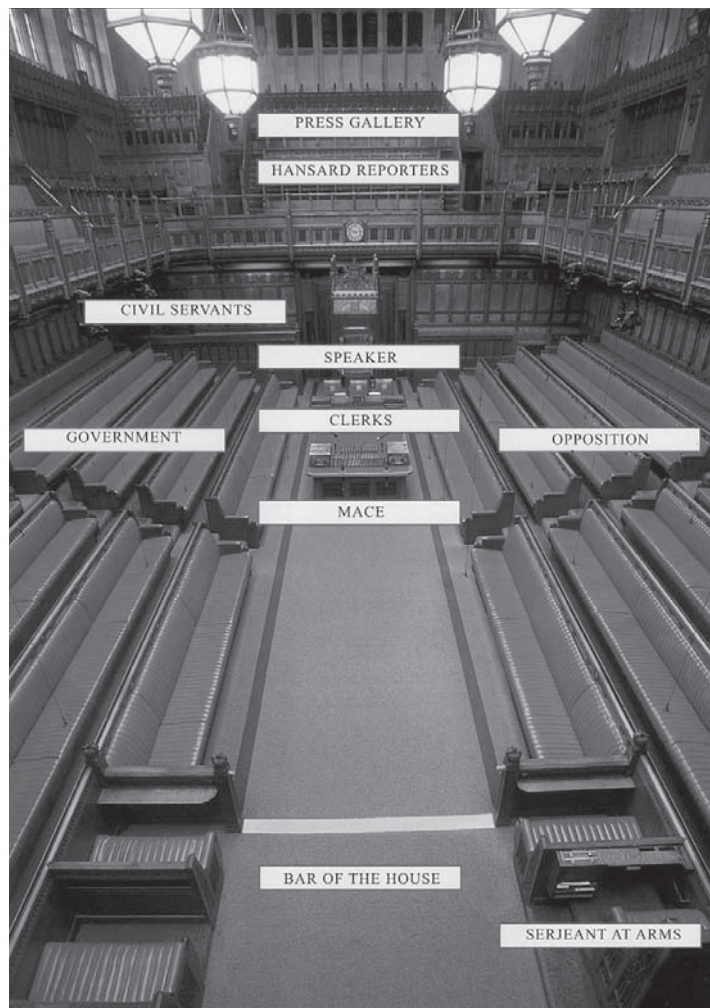
HOUSE OF COMMONS

Návštěvníky této jednací síně většinou uchvátí fakt, že působí mnohem menším dojmem, než očekávali.

Je zde umístěno sezení pouze pro 437 z 646 členů parlamentu. Toto je důvod, proč můžeme při zásadních debatách a jednáních vidět ostatní členy, jak stojí v okolí Speaker's chair, což je místo předsedy. Podle názorů mnoha lidí je právě tato situace ideální pro hodně živé a energické debaty plné emocí.

Hlavní výhodou této ideální jednací síně je fakt, že každý člen může vyjádřit svůj osobní názor a pohled na právě diskutované téma a oponenti mají možnost okamžitého podání protiargumentů. Diskutují ze svého místa. K ozvučení slouží desítky malých mikrofonů rozmístěných v prostoru na tenkých drátcích. Tato situace může vést k velmi živé a energické diskusi. Tento způsob symbolizuje národní demokratické principy.

Velké množství členů si plní své úkoly mimo tuto jednací síň, což je vysvětlení faktu, proč se většinou v jednací síni nachází méně členů, než bychom čekali.

Britský parlamentní systém, který se skládá z House of Lords a House of Commons se vyvíjí po dobu více jak posledních 700 let. Více než devět století existuje Westminsterský palác a také budovy, které nyní parlament obývá. Tyto budovy byly mnohokrát přestavovány a renovovány, poslední renovace spadají do období po druhé světové válce.

Členové parlamentu mají mnoho povinností. Určitou část své pracovní doby také tráví ve svých volebních obvodech, což jim dává možnost později předkládat k jednání témata lokálního významu.

K nejdůležitějším rolím bezesporu patří projednávání zákonů, následné pozměňování a schvalování. Proces vzniku nového zákona je velmi složitý, protože musí úspěšně projít přes obě komory.

V den naší návštěvy byly hlavními tématy projednávání: svoboda informací (novelizace zákona), druhé čtení návrhu zákona týkající se venkovského klidu a druhé čtení návrhu zákona týkajícího se ochrany uprchlíků a pohřešovaných dětí.

KREDITNÍ SYSTÉM

Vysoká školy evropských a regionálních studií pracuje s Evropským kreditním transfer systémem - ECTS (European Credit Transfer and Accumulation Systém). V rámci internacionalizace studia na VŠERS

- je zavedeno užívání evropského systému transferu kreditů (ECTS);
- je zavedeno vydávání vícejazyčného Dodatku k diplomu všem absolventům.

Cílem zavedení a využívání evropského systému transferu kreditů (ECTS) na VŠERS a vydávání Dodatku k diplomu (The Diploma Supplement) je zapojení se do Evropského prostoru. Používání ECTS má vliv na větší zprůhlednění systému studia, umožní studentům větší volnost volby studijních předmětů v rámci studijních programů dle jejich zaměření a umožní dosažení možnosti větší mobility studentů v rámci škol i v mezinárodním měřítku.

Uznávání dosažených studijních výsledků a profesní připravenosti pod ECTS a uznávání Dodatku k diplomu přispívá k zvýšení konkurenční schopnosti VŠERS jako instituce, vytvoření prostoru pro mobilitu studentů i vyučujících internacionalizací studia a uplatnění absolventů VŠERS na trhu práce, v podnicích a institucích Evropského prostoru.

Studium na VŠERS se řídí ECTS kreditním systémem, který je založen na celkovém pracovním výkonu studenta, nejen na hodinách přímého kontaktu se školou a užívá se pro kvantifikaci studijní zátěže jednotlivých předmětů. Studium se uskutečňuje v akreditovaných studijních programech a oborech bakalářského typu. Je organizováno formou presenčního a kombinovaného studia. Studium je ve všech formách a typech zakončeno státní závěrečnou zkouškou, jejíž nedílnou součástí je obhajoba bakalářské práce.

Kredit jako základní jednotka kreditního systému ECTS:

- je numerickou hodnotou, která se přisuzuje jednotlivým kurzům, podle práce vynaložené studentem, k úspěšnému absolvování kursu;
- odráží množství práce, spojené s daným kurzem, ve vztahu k celkovému objemu práce spojenému s absolvováním ročního studijního plánu daného oboru za celý akademický rok; jedná se o tyto formy: přednášky; semináře, praktická cvičení; konzultace (tutorials); odborné praxe; terénní exkurse; samostudium studenta (v knihovně i doma); seminární práce; příprava bakalářské práce a další aktivity.

ECTS kredity jsou spíše relativní, než absolutní mírou práce studenta. Specifikují, jaký podíl z celoročního výkonu připadá na daný kurz ve studijním programu VŠERS.

Zásady využívání kreditního systému

1. jeden kredit představuje 1/60 průměrné roční zátěže studenta při standardní době studia a při doporučeném studijním plánu a to:
 - v semestru na 14 týdnů výuky připadá: min. 30 kreditů
 - v akademickém roce na 28 týdnů výuky připadá: min. 60 kreditů;
2. každému předmětu je přiřazen počet kreditů, který vyjadřuje relativní míru zátěže studenta, nutnou pro úspěšné ukončení daného předmětu;
3. hodnota přiznaná předmětu je vyjádřena celým číslem;
4. zakončením předmětu získává student počet kreditů přiřazených danému předmětu;
5. kredity získané v rámci jednoho studijního programu se počítají;
6. kontrola studia probíhá prostřednictvím kontroly kumulovaného počtu kreditů.

V každém akademickém roce je prováděna ve stanovených termínech kontrola, zda student získal v uvedené části studia potřebný počet kreditů v předepsané struktuře stanovený studijním programem. Student musí dosáhnout min.60 kreditů za jeden ročník. Kontrola počtu kreditů pro pokračování studia v dalším akademickém roce je povinná. Pokud student nezískal počet kreditů nutný pro pokračování ve studiu, nemůže být zapsán do dalšího akademického roku.

Centrální evidenci o studijních výsledcích vede a její správnost kontroluje studijní oddělení. Na požádání vydá studentovi doklad o absolvovaných předmětech, v případě potřeby i v přepisu podle standardu ECTS. Kreditní systém je zakotven v Studijním a zkušebním řádu VŠERS.

V Dodatku k diplomu jsou uvedeny všechny předměty, známky z absolvovaných předmětů a jejich kredity.

VŠERS se připravuje na získání certifikátu Evropské komise „ECTS Label“ a certifikátu Evropské komise „Diploma Supplement Label“, které jsou známkou kvality kreditního systému; známkou kvality udělovaného Dodatku k diplomu; konkurenční výhodou při soutěži v projektech Evropské unie a získávání studentů ze zahraničí.

Ing. Slavková
slavkova@vsers.cz

Uplatnění absolventů

V roce 2006 ukončilo studium na VŠERS celkem 68 absolventů, z toho 15 v denní a 53 v kombinované formě studia.

VŠERS zjišťovala uplatnění absolventů, zejména u prezenčního studia, kde se nepředpokládá, že student je v pracovním poměru již během doby studia na vysoké škole. Studenti byli kontaktováni telefonicky a e-mailem. Bylo zjištěno, že velká část absolventů pokračuje v navazujícím magisterském studiu na vysokých školách nebo univerzitách. Proporcionální zastoupení absolventů VŠERS mezi veřejnými institucemi a soukromým sektorem se nepodařilo přesně stanovit, neboť kontakty zanechané studenty v mnohých případech již nejsou aktuální, čímž škola ztrácí potřebnou možnost pro další komunikaci se studentem a sledování jeho profesního vývoje.

Na základě těchto zjištění se vedení VŠERS rozhodlo cíleně vyvíjet aktivity směřující k zachycení uplatnění absolventa, také v návaznosti na

požadavek MŠMT týkající se sledování a vykazování zaměstnatelnosti absolventů. Jedná se zejména o oslovení studentů ještě před závěrem studia a následnou evidenci kontaktů a uplatnění absolventů, která bude průběžně aktualizována. Tuto evidenci povede oddělení odborné praxe ve spolupráci se studijním oddělením. Z těchto míst rovněž vychází aktivity týkající se zjišťování kompatibility schopností studentů s požadavky zaměstnavatelů, zejména veřejných institucí a soukromých organizací, což probíhá v souvislosti s projektem školy „Blíže k zelenému stromu“, jehož cílem je zvýšení zaměstnatelnosti absolventů vysokých škol na trhu práce prostřednictvím odborné praxe a posílením kontaktů s budoucími zaměstnavateli.

Z ohlasů účastníků projektu na straně organizací dosud vyplynulo, že student VŠERS je ve většině případů schopen během praxe flexibilně plnit požadavky zaměstnavatele v rámci své získávané odbornosti, pozitivní reference získáváme zejména z veřejného sektoru (Krajský

úřad Jihočeského kraje, Krajský soud v Českých Budějovicích), ale i ze soukromých firem. Komunikace s organizacemi, kterou hodláme dále v rámci projektu „Blíže k zelenému stromu“ ale i v rámci výzkumných aktivit školy nadále rozvíjet, by měla přispět k získání čerstvých informací o požadavcích zaměstnavatelů a tomu odpovídající přizpůsobení profilu absolventa inovací některých předmětů, účastí specialistů z praxe ve výuce, nebo samotnou odbornou praxí studenta během studia s možností cílené přípravy na budoucí zaměstnání.

Dalším krokem, který VŠERS učinila pro získání kompletnějších informací o zaměstnatelnosti vlastních absolventů, je zahájení jednání s Úřadem práce v Českých Budějovicích, který přislíbil spolupráci a eviduje jak případně nezaměstnané studenty, tak délku nezaměstnanosti absolventa po ukončení studia. K prosinci 2006 Úřad práce v Českých Budějovicích neměl v evidenci žádné absolventa naší školy.

holatova@vsers.cz

Informační zdroje a rozvoj informační infrastruktury na VŠERS

Počítáme s tím, že počítačová síť na naší vysoké škole bude rozšířena na více jak 100 pracovních stanic. Počet serverů se zvýší ze 4 na 5 (1 pro systém ISVOŠ, 1 pro odbornou praxi, 1 pro program Clavius v knihovně, 1 pro vnitřní dokumenty a 1 pro pracoviště v Příbrami). Snahou bude zvýšit rychlost připojení v Příbrami na rychlost srovnatelnou s připojením v Českých Budějovicích, což znamená připojit Příbram do vysokorychlostní sítě. Bude dobudováno střihačské a filmové pracoviště na oddělení informačních technologií.

Mezi základní informační systémy a služby VŠERS hlavně pro podporu výuky patří systémy ISVOŠ, MOODLE, Infodiskem, Clavius a webové stránky. Na Infodisku získávají studenti potřebné materiály ke studiu na Vysoké škole evropských a regionálních studií. Přednášející, pracovníci studijního oddělení a knihovny zde ukládají materiály k jednotlivým předmětům, organizaci studia a vybrané elektronické dokumenty. Uživatelé naší sítě používají přístup i mimo školní síť pomocí přihlašovacího jména a hesla. V roce 2008 se očekává, že 75 % přednášejících bude dávat přednost této komunikaci.

ISVOŠ je informační systém naší vysoké školy. Studijní oddělení bude pomocí ISVOŠ plně zvlá-

dat převážnou část agendy VŠERS. To znamená agendu přijímacího řízení, evidenci studentů, učitelů, studijních výsledků, absolutoria a všeho, co s tím souvisí, včetně evidence plateb školného atd. Od roku 2007 se systém postupně rozšiřuje dle potřeb školy (např. dle potřeb ekonomického oddělení – potřebné sestavy pro MŠMT, evropského sociálního fondu – program blíže k evropskému stromu – nový modul a další). V roce 2008 by mělo 75 % zaměstnanců a přednášejících plně využívat informační systém. Systém studijní agendy byl v letošním roce přímo zaveden na detašovaném pracovišti v Příbrami. Tento krok si klade za cíl efektivnější a rychlejší způsob správy agendy, studenti mohou případné problémy řešit přímo se studijním oddělením v Příbrami. Na rok 2008 se očekává plná informovanost změny přenesení systému pro Příbram.

Elektronický systém výuky VŠERS (MOODLE, E – learning) na internetu umožňuje vytvářet on-line kurzy. Uživatelé využívají systém výuky i mimo školní síť. V současnosti je převážně využíván přednášejícími informačních technologií. MOODLE bude postupně aktualizován o nové moduly dle potřeb školy (např. nový modul umožňující časové přihlášení na zkoušku).

Snahou školy bude v budoucích letech vyšší zapojení přednášejících VŠERS a rozšíření nabídky E – learningu hlavně u kombinovaného studia, kde studentům bude velmi usnadněna výuka.

Další zdroj informací studentům, přednášejícím, zaměstnancům a atd. je webová stránka Vysoké školy evropských a regionálních studií (<http://www.vsiers.cz>). Prohlížečící získávají hlavní informace o studiu. Nalézají zde informace o struktuře VŠERS, studiu, předmětech, jednotlivých přednášejících, aktuality a mnoho dalšího.

Webové stránky pracují na principu redakčního systému. Umožňuje to rychlejší aktualizaci a zpětnou reakci. Ke školnímu webu je připojen nový fotoarchiv jednotlivých událostí. V roce 2008 se uvažuje s větším zapojením do obsahu nejen mezi zaměstnanci a přednášejícími, ale i mezi studenty a postupně podle potřeby systém vylepšovat. Snahou je zlepšovat a zdokonalovat uživatelsky příjemný rozcestník mezi jednotlivými službami. Dalším cílem je převést zahraniční jazykové mutace na podobný princip redakčního systému.

cizek@vsers.cz

Studentská vědecká a odborná činnost na Vysoké škole evropských a regionálních studií 2007

Pedagogičtí pracovníci školy věnují pozornost mimořádně nadaným studentům především prostřednictvím studentské vědecké a odborné činnosti tak, aby se tato činnost přibližovala obsahově a standardní vědecké práci. V letošním roce tato činnost vyvrcholila 24. května uspořádáním 1. ročníku soutěže o nejlepší studentskou vědeckou práci. Odborná komise vyhodnotila jako nejlepší následující práce:

1. Monika Petrů – Zpracování modelového projektu pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU zaměřený na problematiku rozvoje cestovního ruchu v kraji Vysočina
2. Monika Nedorostová – Marketing cestovního ruchu na Českobudějovicku
3. Lucie Petráchová – Vývoj ekonomiky ČR v kontextu daňové problematiky

Studentská odborná a vědecká činnost umožňuje vyhledávat talentované studenty a vytvářet optimální předpoklady pro rozvíjení jejich dovedností vědecky pracovat a tvořivě využívat poznatky současné vědy. V současnosti se naše snaha koncentruje na posilování schopnosti studentů řešit parciální výzkumné problémy ve svých bakalářských pracích.

Zkušenosti ukazují, že je potřebné intenzivněji zapojovat studenty do vědeckovýzkumných úkolů řešených školou nebo katedrou a zvýšit informovanost o možnostech konkrétní účasti v řešení výzkumných úkolů.

Pozitivní výsledky se také projevují v propojování studentské vědecké a odborné činnosti s problémy vědeckovýzkumné činnosti. Mimořádně

nadaným studentům je umožňována publikace v recenzovaném časopise *Auspicia* a ve sborníku, kde budou uveřejňovány nejlepší studentské vědecké práce. Tito studenti bakalářského studia jsou také vhodně stimulováni pro účast v připravovaném navazujícím magisterském studiu.

*Ing. Jiří Dušek
dusek@vsers.cz*

Pro nadané studenty

Pedagogičtí pracovníci VŠERS věnují pozornost mimořádně nadaným studentům především prostřednictvím studentské vědecké a odborné činnosti tak, aby se tato činnost přibližovala obsahově a standardní vědecké práci. Realizace uvedených činností umožňuje vyhledávat talentované studenty a vytvářet optimální předpoklady pro rozvíjení jejich dovedností vědecky pracovat a tvořivě využívat poznatky současné vědy. V budoucnosti se naše snaha koncentruje na posilování schopnosti studentů řešit teoretické a praktické problémy, spojené především s možnostmi praktické využitelnosti v budoucí profesní činnosti studentů.

Zkušenosti ukazují, že je potřebné intenzivněji zapojovat studenty do vědeckovýzkumných úkolů řešených školou nebo katedrou a zvýšit informovanost o možnostech konkrétní účasti v řešení výzkumných úkolů. Pozitivní výsledky se také projevují v situacích, kdy je studentská práce organickou součástí připravované závěrečné bakalářské práce. Organizačně se osvědčilo, aby koordinací SVOČ byl pověřen student, který pracuje jako pomocná vědecká síla na katedře.

Mimořádně nadaným studentům je umožňována publikace v recenzovaném časopise *Auspicia*, v časopise *Věc veřejná* a ve sborníku, kde budou uveřejňovány nejlepší studentské vědecké práce. Tito studenti bakalářského studia jsou také vhodně stimulováni pro účast v připravovaném navazujícím magisterském studiu.

berova@vsers.cz

Zkvalitňování počítačové sítě

V reakci na vzrůstající počet studentů, počet zaměstnanců a na vznikající nové studijní obory rozšiřuje škola své prostory, které dle potřeb doplňuje informační technikou, aby zaměstnanci a studenti mohli využívat elektronických informací počítačové sítě.

V současné době je VŠERS v Žižkově ulici připojena vysokorychlostním spojem do národní sítě pro vědu, výzkum, vývoj a vzdělávání ČR CESNET2, v detašovaném pracovišti Příbram je v současnosti rychlost 512 Kbps a obdobná rychlost je využívána pro nové prostory v A. Trägera v Českých Budějovicích. Do roku 2008 je v plánu tuto rychlost navýšit až na 2 Mbps plně neomezené datové linky. Dále dojde k navýšení PC stanic na stav 60, studentům přístupných 50, dle potřeb do všech prostorů VŠERS. V Žižkově ulici bude plně zprovozněno multimediální pracoviště pro zpracování digitálních záznamů hlavně pro studijní účely.

cizek@vsers

Rozvoj digitalizace knihoven na VŠERS

Naše vysoká škola používá automatizovaný knihovnicko-informační systém Clavius. Knihy si studenti vypůjčují v novém vypůjčném protokolu přes počítač pomocí čárových kódů. Knihovna byla přesunuta do nových prostor v ulici A. Trägera v Českých Budějovicích a posílena v Příbrami. Součástí je budování studoven s PC stanicemi.

V tomto roce je aktualizován systém Clavius přes webové rozhraní. Studentům umožňuje vyhledávat knihy a pomocí e-mailu si knihy rezervovat a prodlužovat výpůjčky. Do knihovny jsou každý rok nakoupeny knihy podle požadavků vyučujících jednotlivých předmětů

(pokud jsou novějšího data vydání a dají se ještě dokoupit). Všechny v současnosti dostupné knihy, které vyučující požadují jsou tímto alespoň v jednom svazku (tj. prezenčně) k dispozici studentům v knihovně.

V roce 2008 bude vyvíjena snaha upřednostňovat komunikaci přes webové rozhraní (rezervace, prodlužování výpůjček, ...), dojde k posílení hardwarového vybavení, k rozšíření místností k výpůjčce na 2 a bude snaha dále rozšiřovat fond knihovny i o elektronickou literaturu, materiály DVD a apod.

tejmarova@vsers.cz

Na kole ve třech státech v jednom dni

V tradici výstupu na Trojmezí u příležitosti vstupu ČR do EU pokračovala tentokrát na kole malá skupina nadšenců. Hodnotný sportovní výkon charakterizuje 67 ujetých kilometrů. Největší komplikací byla orientace v sousedních státech.

Turecká delegace navštívila Vysokou školu evropských a regionálních studií

Jedenáctičlenná delegace zástupců tureckých EU Info Relays navštívila 18. dubna České Budějovice, kde se seznámili s fungováním Europe Direct Krajského úřadu Jihočeského kraje a také představili několika studentům Vysoké školy evropských a regionálních studií své názory na další rozšiřování Evropské unie.

„Turecko je velmi lidnatá země, v níž žije přes 70 milionů obyvatel. Nikdy nejste sami na ulici nebo v dopravních prostředcích. Když jsme přijeli do České republiky, zjistili jsme jak je zde život klidnější. Bylo to příjemné,“ představila na úvod stručně svou zemi Selda Paydak, tisková manažerka Zastoupení Evropské komise v Turecku.

„Turci jednájí již od padesátých let s evropským společenstvím o spolupráci. V šedesátých letech byla dokonce podepsána oficiální dohoda. Již čtyřicet let tedy usilujeme o vztahy s EU. Za tu dobu se samozřejmě i u nás spolu s vládnoucími stranami měnil názor na to, zda přistoupit či ne. V posledních dvaceti letech však máme stabilní demokratickou vládu, která přístup do Evropské unie jednoznačně podporuje,“ dodala Selda Paydak. Přístup do EU má podporu i na veřejnosti:

„Turecko jsou země, v níž žije 85 % mladých lidí, ti jsou většinou pozitivně naladěni pro přístup do EU. Ale Turci jsou také velmi temperamentním

národem, velmi emotivní. Takže když se nějaký evropský, třeba český politik vyjádří negativně o rozšíření EU o Turecko, zaplní to okamžitě první stránky novin a podpora vstupu do EU na veřejnosti rychle klesá,“ doplnila ji Figen Ögüt, koordinátorka sítě EU Info Relays.

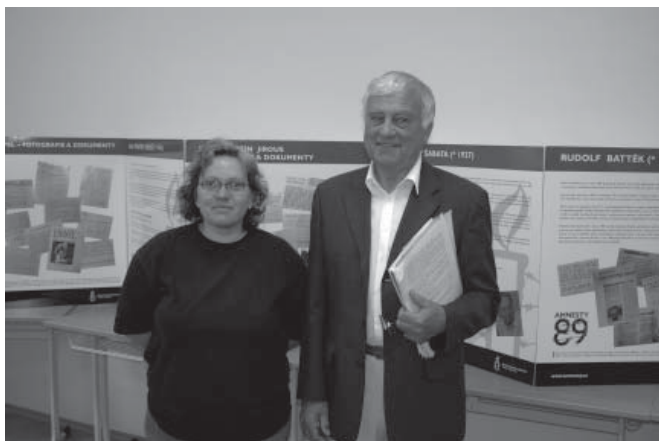
Na poznámku jednoho ze studentů, že Turecko má naprosto odlišnou kulturu, a proto by se nemělo stát členem, Figen Ögüt odpověděla: „Myslím, že to není docela pravda. Turecko prošlo dlouhým procesem zezápadnění. Navíc jsou zde místa, kde po celou historii vedle sebe fungovala všechna tři náboženství. Turecko je multikulturní zemí a EU navíc podporuje různost kultur. Vždyť jejím heslem je 'jednotná v rozmanitosti'.“ „Možná nás spojuje víc, než si uvědomujeme. Byli jsme překvapeni, že také klepete na dřevo, když chcete zahrát něco zlého. Nebo jíte náš kebab. A naše raki se v Řecku jmenuje ouzo a v Itálii grappa,“ řekl Elif Koc, další ze členů delegace.

„Naše argumenty pro vstup do EU jsou jasné. Turecko nabízí nejen velký trh, ale také silnou armádu, která je připravena bránit vnější hranice Evropské unie,“ dodal Elif Koc.

V rámci diskuse představili jednotliví členové delegace i regiony, ze kterých v Turecku pochází a pozvali studenty k návštěvě této zajímavé země, aby poznali shodné a odlišné rysy obou kultur.

Ing. Jiří Dušek
e-mail. dusek@vsers.cz

VÝSTAVA NA ŠKOLE

Dne 26.4. 2007 proběhlo na Vysoké škole evropských a regionálních studií na pobočce v Trágerově ulici č.p. 44 zahájení putovní výstavy Amnesty International s názvem **Amnesty International u nás před rokem 1989**.

Výstavu zahájil bývalý politický vězeň Mgr. Bc. Ivan Mánek.

Tato výstava představila unikátní dokumenty ze zdrojů AI i materiály československých úřadů. Mohli jsme si zde prohlédnout spisy, které na AI vedla STB.

Svědectví o tom, jak vypadal v našich zemích boj za svobodu nám přiblížily zde vystavené příběhy Dany Němcové, Petra Uhla, Ivana Martina Jirouse, Václava Havla a řady dalších.

Na případech z naší historie vidíme, že úsilí o dodržování lidských práv má smysl a může být úspěšné. Zájem lidí z celého světa pomáhal pronásledovaným lidem v Československu.

AI je dobrovolným sdružením lidí, kterým není lhostejné porušování lidských práv kdekoliv na světě a chtějí se mu postavit, proto vedou kampaně, pořádají veřejné akce, zastávají se jednotlivých obětí bezpráví a usilují o systémové změny ze stran vlád a mezinárodních institucí. AI se řídí vizí světa ve které každý člověk požívá všechna lidská práva, která jsou zakotvena ve Všeobecné deklaraci lidských práv a dalších mezinárodních aktech o lidských právech.

statna@vsers.cz

Národnostní menšiny v Jihočeském kraji

2. část: národnost židovská

K významnému etniku, které mělo v jihočeském regionu početné zastoupení a mnohasetletou tradici, patřila i židovská komunita. I když se v poslední době vývoji židovské populaci u nás věnovala řada badatelů, přesto existuje řada bílých míst a mnoho otazníků.

V jihočeském regionu je zdokumentováno několik významnějších středisek židovského osídlení. V samotných Českých Budějovicích lze vystopovat toto osídlení již od první poloviny 14. století. Židé byli soustředěni v Židovské ulici a zde měli také synagogu. Byli ovšem neplnoprávními obyvateli města a jejich osídlení ve městě bylo ukončeno tragickými událostmi na samém počátku 16. století, kdy po krutém pogromu byli z města na dlouhá staletí vyhnáni (Kopáček a kol., 1998, s. 572-573).

K obnově jejich osídlení došlo až po revoluci v r. 1848, kdy určitá liberalizace politických poměrů přinesla i jejich zrovnoprávnění s křesťany. Záhy patřily židovské rodiny k lépe situovaným vrstvám Českých Budějovic. Továrník Emanuel Fürth, lékař Emil Flusser, lékař, spisovatel a výtvarník Karel Fleischmann a spisovatel Norbert Frýd, kteří pocházeli z této celkem nepočetné komunity¹ (Kopáček a kol., 1998, s. 572-573), a další byli důkazem nejenom majetnosti,

ale také její značně vysoké vzdělanostní úrovni.

Na jiných místech jižních Čech trvalo židovské osídlení kontinuálně od středověku až do tragických událostí 2. světové války. Mezi další židovská střediska v jihočeském regionu můžeme mimo jiné počítat i Rožmberk nad Vltavou, Koloděje nad Lužnicí a Tučapy (Kubíková, 1983, s. 88).

Českobudějovičtí židé zřídili svůj hřbitov v prostoru U Křížku a měli postupně několik modliteben, z nichž nejvýznamnější byla novogotická synagoga na Lineckém předměstí, v prostoru za dnešním Krajským soudem (Rada, Fr., 1970, s. 145).

Druhé obnovení židovského osídlení města Českých Budějovic netrvalo ani celých sto let a tragicky vyústilo v r. 1942 všeobecnou deportací židovských obyvatel z Č. Budějovic a širokého okolí do koncentračního tábora Terezín a do dalších nacistických vyhlazovacích táborů (Kopáček a kol., 1998, s. 572-573).

I když bylo židovské obyvatelstvo po dlouhá staletí násilně drženo v izolaci ghatt, přesto způsob jeho obživy, profesní postavení a úřední nátlak vedly v našich poměrech k tomu, že Židé užívali do konce 19. století ke komunikaci v převážně většině případů němčinu. Teprve ve 20. sto-

letí a se vznikem samostatného Československa se židovské komunity postupně počestovaly (hlavně ve vnitrozemí). Tradičně vysoká úroveň kultury a vzdělanosti a současně nepříznivé působení historických okolností udržovalo uvedenou izolovanost do určité míry uměle. Z výše uvedených historických důvodů nedošlo v případě této komunity ke kulturní a národnostní konfrontaci s majoritní českou společností.

K poválečnému úpadku a v některých oblastech našeho státu (jižní a východní Čechy) i k zániku židovského života přispěly také židovské emigrační vlny (1948-1950, 1968-1969), úmrtnost, asimilace k většinové populaci. V důsledku nacistické genocidy a těchto vesměs negativních tendencí a procesů klesl počet členů židovských komunit na nynějších asi 3 500 osob. Na území státu v současné době působí 10 židovských obcí, které tvoří Federaci židovských obcí v České republice. V jižních Čechách však židovské osídlení dnes stojí na prahu svého zániku. Ačkoli zde byly po osvobození v roce 1945 ještě obnoveny židovské obce v Českých Budějovicích, Písku a Táboře, postupně zanikly i ony a nyní tu žije již jenom několik občanů židovského původu (většinou vysokého věku), kteří jsou organizová-

(Pokračování na straně 8)

V nedávných dnech navštívila ministryně Džamila Stehlíková na pozvání Strany zelených staré hornické město Příbram. Z našeho pohledu bylo sympatické, že zde pobývala převážně na území zdejšího pracoviště Vysoké školy evropských a regionálních studií. Besedovala s našimi studenty o zajímavých a aktuálních otázkách veřejné správy a prohlédla si učebny a zařízení školy. Na závěr pobytu se paní ministryně podepsala do pamětní knihy VŠERS.

Národnostní menšiny...

(Pokračování ze strany 7)

ni buď v Židovské obci v Praze, nebo v Židovské obci v Plzni.

Nezúčastněný pozorovatel by za této situace mohl nabýt dojmu, že židovská problematika jihočeského regionu je už definitivně uzavřena a že může být nanejvýš předmětem historického studia. I když je v tomto konstatování mnoho pravdy, přece jen to není pravda úplná: na českém jihu totiž zůstává židovské kulturní dědictví, které by mělo být zachováno do budoucna.

Židovské kulturní dědictví v jižních Čechách je tvořeno sakrálními památkami - synagogami a židovskými hřbitovy, přičemž nejpočetnější a nejmarkantnější skupinu mezi nimi představují hřbitovy, jichž se na území nynějšího Jihočeského kraje nachází asi 50 (včetně pohřebiště obětí nacismu z pochodu smrti v roce 1945 ve Volarech a areálů dvou někdejších hřbitovů v Táboře, zničených nacisty). V bývalých synagogách by mohla vzniknout židovská muzea, koncertní síně a výtvarné galerie, které by obohatily kulturní život příslušných regionů.

Zatímco v jiných oblastech našeho státu vznikla regionální židovská muzea, v Jihočeském kraji zůstává vytvoření takovýchto duchovních stán-

ků stále jen v rovině úvah. Přitom právě v kraji, kde končí židovská populace, je zřízení pamětní muzejní expozice nanejvýš žádoucí. Realizaci této myšlenky stojí nejbližší rozměrná synagoga ve Čkyni (okres Prachatice), kde se nachází hlavní a zimní modlitebna a další prostory. V hlavní modlitebně synagogy by mělo být situováno židovské muzeum, zimní modlitebna by měla být znovu zasvěcena jako malá svatyně pro příležitostné bohoslužby a zároveň by mohla sloužit jako koncertní síň a v ostatních prostorách by měla vzniknout výtvarná galerie, výstavní síň a knihovna (Podlešák. 2002).

Vstup České republiky do Evropské unie otevřel nové naděje a možnosti i pro záchranu židovského kulturního dědictví v jižních Čechách, a to zejména pro finanční zajištění nákladných opravných prací, ale zároveň klade na židovské organizace (Federace židovských obcí v České republice, Židovská obec v Praze, Židovské muzeum tamtéž), na Krajský úřad Jihočeského kraje a na místní samosprávy zvýšené nároky, aby nutné opravy a rekonstrukce zejména synagog byly zdárně dokončeny. A zároveň aby dochované monumenty židovské kultury v jižních Čechách byly zpřístupněny domácí i zahraniční veřejnosti a aby zazářily v obnovené kráse a důstojné

duchovní funkci.

Použitá literatura:

Kopáček J. a kol. 1998. Encyklopedie Českých Budějovic. České Budějovice: Nebe.

Podlešák, Jan. 2002. „Českobudějovická synagoga.“ In: **Naše dny se naplnily. Z historie Židů v jižních Čechách.** České Budějovice: Klub přátel Izraele v Českých Budějovicích, Jih ve Čkyni: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni, s. 197-203.

Podlešák, Jan. 2002. „Z hlubin paměti. K záchraně židovského kulturního dědictví v jižních Čechách.“ In: **Evropská dimenze výchovy k občanství.** České Budějovice: Jihočeská univerzita. Pedagogická fakulta. Katedra společenských věd, s. 52-57.

Rada, František. 1970. Když se psalo T.G.M., České Budějovice.

Poznámka: Další část se bude věnovat Romům.

Lubomír Pána, pana@vsers.cz

Poznámka

1 V Č. Budějovicích a okolí žila v době před deportací do koncentračního tábora Terezín takřka tisícovka židovských obyvatel. Vyhlažovací tábory z těchto obyvatel přežilo pouhých 30 osob.

Beseda s europoslancem Jaroslavem Zvěřinou

Poslanec Evropského parlamentu a člen akademické rady Vysoké školy evropských a regionálních studií **doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc.** zavítal v dubnu do Českých Budějovic, aby u příležitosti letošního 50. výročí podpisu římských smluv seznámil studenty s činností europoslanců a s fungováním rozhodovacích procesů v rámci Evropské unie a Evropského parlamentu. Studenti se mimo jiné dozvěděli něco o historii Evropské unie, jejím fungování a samozřejmě také, jak jsou prosazovány zájmy České republiky a jejich občanů v Evropské unii.

Ing. Jiří Dušek, dusek@vsers.cz

Spolupráce vysoké školy s regionem

Propojení teorie a praxe, zaměstnatelnost absolventů, spolupráce s odběratelskou sférou

V roce 2008 mohou studenti a partneři využít informační systém projektu „Blíže zelenému stromu“ (dále jen BZS). Celý projekt bude postupně převeden na komerční bázi tak, aby na počátku roku 2008, tj. po skočení financování z prostředků ESF, byla většina činností zachována a bylo tak možné zhodnotit zkušenosti a materiální základnu projektu.

Informačního systému projektu BZS bude využito i při zprostředkování bakalářských prací. Do výuky odborných předmětů, umožňujících zapojení odborníků z praxe, budou tito odborníci zvaní. Studenti kontakt s nimi vítají. Bude pokračovat přednášková činnost externistů v předmětech: Marketing měst a obcí a Řízení a manažerské dovednosti.

V rámci navázané spolupráce se Střední policejní školou MV ČR v Praze využíváme možnosti zadávání bakalářských a seminářních prací z bezpečnostní oblasti podle potřeb školy a požadavků z policejní a právní praxe. Učitelé školy jsou rovněž vedoucími zadávaných prací.

VŠERS usiluje o získání prostředků z ESF prostřednictvím projektu podaného do operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“. Tento projekt by měl prostřednictvím vzdělávacích programů připravit studenty a akademické pracovníky vysokých škol na nové potřeby praxe v oblasti dílčích dat i komplexních analýz pro projekty nového plánovacího období EU a vytvořit odborné předpoklady pro profesionální komunikaci a partnerství s praxí.

Ve spolupráci s Ekonomickou univerzitou Bratislava bude realizován projekt „Metodologické východiska výberu komunikačných nástrojov v podnikateľských aktivitách malých a stredných podnikov SR v podmienkach interkultúrneho trhu Európskej únie“. Vědecký projekt řeší vysoce aktuální problematiku v oblasti teorie a praxe komunikace. Stanovený cíl – rozpracovat metodologická východiska vícekritériálního výběru komunikačních nástrojů v podnikatelských aktivitách slovenských malých a středních podniků v podmínkách interkulturního evropského trhového prostředí navazuje na předešlé, úspěšně řešené vědecké projekty v této oblasti.

skorepa@vsers.cz

POLITIKA JAKOSTI EU NÁRODNÍ POLITIKA PODPORY JAKOSTI V ČR

Jakost a kvalita se stávají tématem současných dní. Pojem jakost a kvalita vstupují stále častěji nejen do povědomí občanů a podnikatelských subjektů, ale již začínají naléhavěji pronikat i do povědomí v souvislosti se státní a veřejnou správou. Pod pojmem jakost a kvalita tedy nelze vidět pouze problematiku kvality nebo nekvality jednotlivých výrobků a služeb, se kterými se občan setkává jako spotřebitel, ale tento pojem dnes zahrnuje kvalitu všech činností **ve firmách a organizacích včetně organizací státní a veřejné správy.**

Politika jakosti Evropské unie

Tímto tématem se zabývá soustředěně Evropská komise, která přijala ucelený soubor opatření nazvaný „**Politika jakosti Evropské unie**“, která vedou jak k zabezpečení volného pohybu zboží a odstranění technických překážek obchodu, tak i k podpoře evropské konkurenceschopnosti. Lze ji charakterizovat dvěma vývojovými etapami.

Mezi cíle první etapy v letech 1980 – 1990 (obr.1) následující oblasti:

- ✓ ochrana zdraví, života a majetku občanů, ochrana životního prostředí
- ✓ zkušebnictví, certifikace, akreditace, vzájemné uznávání výsledků zkoušek
- ✓ podpora rozvoje certifikace podle norem ISO 9000 jako nástroje posílení vzájemné důvěry
- ✓ vytváření rovných podmínek hospodářské soutěže.

V druhé etapě Evropská komise v roce 1994 zařadila jakost do Bílé knihy „Rozvoj, konkurenceschopnost a zaměstnanost“ s cílem podpořit činnosti s vysokou přidanou hodnotou a současně navrhla podporu programům jakosti mezi nehmotnými investičními opatřeními.

V říjnu téhož roku byl přijat dokument A European Promotion Policy for improving European Competitiveness Evropská politika podpory růstu evropské konkurenceschopnosti a následně pak dokument Benchmarking the competitiveness of European Industry - Benchmarking pro konkurenceschopnost evropského průmyslu. Politika podpory jakosti je zaměřena především na vzájemné propojení všech aktivit, které byly doposud pro zabezpečení jakosti evropské produkce přijaty (jako regulovaná oblast, prokazování shody, certifikace systémů jakosti) s novými iniciativami a nástroji, u kterých je předpoklad, že se mohou podílet na celkovém záměru zvýšení

evropské konkurenceschopnosti a zaměstnanosti

Vyhlášení Evropské politiky podpory jakosti bylo vynuceno skutečností, že bylo třeba především podnikatelským subjektům vysvětlit, že shoda se zákonnými požadavky Společenství v regulované oblasti a využívání takových nástrojů jako je certifikace systémů jakosti podle norem ISO 9000 jsou sice nezbytnou (v regulované oblasti) anebo marketingově výhodnou (ISO 9000 v neregulované oblasti) podmínkou pro prodej výrobků v Evropské unii, ale nejsou nutně dostačující, aby zabezpečily odpovídající úroveň konkurenceschopnosti evropského průmyslu na světových trzích.

Povaha evropské politiky podpory jakosti

Strategie jakosti stejně jako strategie konkurence musí zásadně zůstat hlavní odpovědností ekonomických provozovatelů, ale státní orgány si zachovávají úlohu zajistit, aby právní, politické a celkové ekonomické prostředí bylo pro ekonomiku a rozvoj konkurence průmyslu příznivé.

I státní orgány některých zemí již používají nástroje jakosti při rozvoji svých činností. Například benchmarking, tj. identifikace a srovnání nejlepších postupů, je stejně tak použitelný pro rozhodování vládních a vládou řízených orgánů, jako pro procesy managementu a obchodní rozhodování soukromých podniků.

Komise tím, že udává v Evropě tón a poskytuje rámec a smysl zaměření různých iniciativ ve Společenství, pomáhá přenést povědomí o jakosti nejen na průmysl, ale také na státní orgány. Komise zaváděním politiky podpory jakosti také pomáhá rozšířit propagaci jakosti ve svých různých politikách, a to zajištěním propojení mezi odvětvími a lepším začleněním různých opatření do těchto politik (např. průmyslová politika, životní prostředí, sociální politika, regionální politika, strukturální fondy a další).

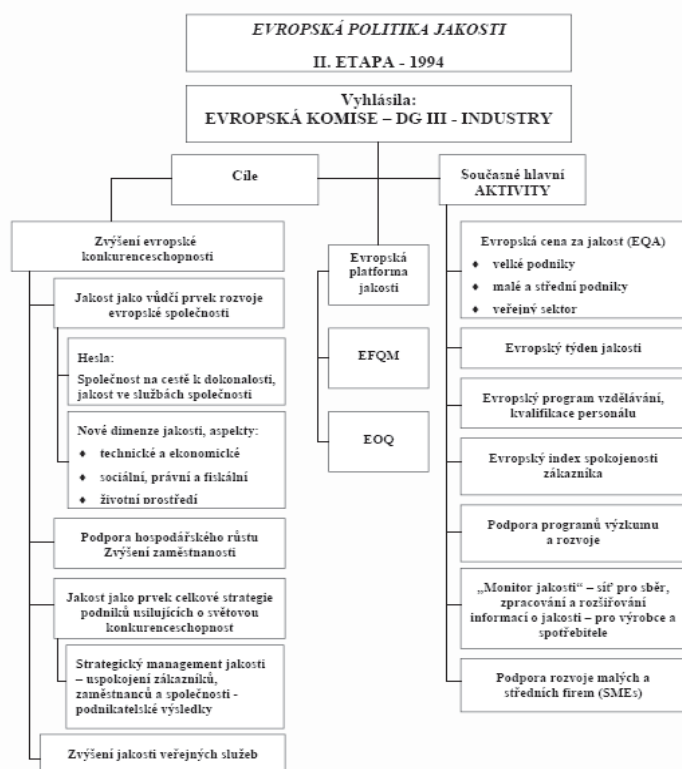
Cíle evropské politiky podpory jakosti (obr. 2):

- ✓ posílení evropské konkurenceschopnosti na světových trzích
- ✓ podpora hospodářského růstu, zvyšování zaměstnanosti
- ✓ ochrana životního prostředí a zdrojů
- ✓ podpora rozvoje malých a středních podniků
- ✓ zvýšení jakosti práce a služeb veřejného sektoru (včetně státních orgánů)

(Pokračování na straně 10)

Politika jakosti EU

(Pokračování ze strany 9)

a organizací)

- ✓ podpora rozvoje strategického managementu jakosti a jeho cílů – uspokojení zákazníků, zaměstnanců a společnosti prostřednictvím zvyšování efektivity a produktivity práce organizací a trvalého zlepšování všech činností jako cesty k podnikatelské úspěšnosti
- ✓ vybudování image evropské jakosti, působení na změny myšlení a přístupu občanů k jakosti.

Národní politika podpory jakosti v ČR

Usnesením vlády č. 458 ze dne 10. května 2000 přijala Vláda České republiky Národní politiku podpory jakosti, jakožto souhrn metod a nástrojů ovlivňování jakosti výrobků, služeb a činností v rámci **národního hospodářství a služeb veřejné správy**. K její realizaci byla vytvořena Rada České republiky pro jakost jako koordinační, poradní a iniciační orgán Národní politiky podpory jakosti.

Národní politika podpory jakosti ČR si jako důležitý úkol vytkla stát se nástrojem podpory konkurenceschopnosti národního hospodářství, zejména podpory malých a středních podniků. Jejím cílem je vytvořit prostředí, v němž se stane „jakost“ přirozenou součástí života naší společnosti.

Tento záměr se realizuje ve dvou rovinách:

1. na národní úrovni jde zejména o:

- optimalizaci legislativy,
- rozvoj národního akreditačního systému v souladu s požadavky Evropské unie,
- zabezpečení růstu jakosti veřejných služeb,
- vytvoření podmínek pro rozvoj a podporu podnikatelských subjektů,
- rozvoj normalizace, metrologie a zkušebnictví,
- výchovu, vzdělávání a rekvalifikaci pracovníků,
- podporu aktivit, které zvyšují kvalitu života a kvalitu ochrany životního prostředí,
- a zabezpečení systému státního ověřování jakosti v gesci Ministerstva obrany.

2. na nadnárodní úrovni jde zejména

- dosažení konkurenceschopnosti českých výrobců na světových trzích,
- a o účast na standardizaci aktivit v rámci členství v NATO.

Byla přijata celá řada programů veřejné podpory, které slouží k tomu, aby usnadnily firmám a podnikům pohyb v evropském konkurenčním prostředí. Fungují programy podpory certifikace systému řízení jakosti, podpory designu, podpory značky shody s normou nebo podpory služeb v oblasti zkušebnictví a metrologie apod.

Důležitou každoroční aktivitou NPJ je i vyhlásování a realizace projektů podpory jakosti.

- projekty jsou řešeny jednak resorty (v rámci jejich rozpočtů), např. na MPO je to **podporcertifikace systému řízení jakosti**, či např. designu pro MSP
- jednak jde na základě výběrových řízení o **projekty řešené nevládními organizacemi s podporou ze státního rozpočtu**.

Po každý kalendářní rok je zpracovaný Národní program podpory jakosti. Tento program, na základě stanovených priorit pro daný rok, obsahuje soubor aktivit pro dané období. Mezi hlavní pravidelné akce dnes patří zejména:

- soutěž Národní ceny ČR za jakost
- ENVIRO
- Evropský týden kvality
- soutěž o Vynikající výrobek roku v oblasti designu
- akce - „Listopad - měsíc jakosti v České republice“.

Dobrý výsledek práce Rady je i to, že na základě její iniciativy vláda České republiky schválila svým usnesením č. 685 z 26. června 2002 program podpory prodeje kvalitních výrobků a poskytování kvalitních služeb, nazvaný „**Program Česká kvalita**“. Tímto programem, který se úspěšně rozběhl a roste o něj zájem mezi firmami působícími v ČR, jsou sledovány zejména následující **cíle**:

- zlepšit informovanost spotřebitelů o nabídce kvalitních výrobků a služeb na českém trhu
 - zavést jednotný systém ověřených, a tedy důvěryhodných značek kvality
 - podpořit domácí výrobce, kteří dbají na kvalitu své produkce
 - zlepšit image českých firem i vůči zahraničí
- Směr, kterým by se v následujícím období měla v činnosti Rady ubírat podpora Kvality v ČR

1. Hospodářská oblast

Ekonomické změny v dnešním světě vytvářejí značně změněné nároky jak na hospodářskou politiku vlád, tak na strategii jakosti, tedy i na pojetí, které u nás léta převládalo. Po řadu let jsme se zaměřili v managementu jakosti na shodu s normami ISO, nejprve ISO 9000, pak také 12000 a nyní i ISO 14000. Pojetí, založené na aplikaci těchto norem, mělo své dobové oprávnění a pomohlo nastolit náročnější poměry v konstrukci, výrobě, ekonomii, ekologii a bezpečnosti výrobků. Většina podniků, které mezinárodní certifikaci systému řízení jakosti potřebují, už také certifikace dosáhla. Dnes je zřejmé, že průkaz shody s mezinárodní technickou normou je závažný, mezinárodně nutný, ale o jakosti to ještě konečný závěr nevydává. Certifikace systému řízení jakosti má svůj význam, ale není samospasitelná.

Za naléhavost změny priorit v ČR hovoří také to, že některým předním světovým firmám jsou již i tyto systémy málo, a zavedly pro sebe **vlastní, ještě náročnější a komplexnější systémy prosazování kvality ve všech svých činnostech**. Úsilí o jakost dnes musí mít komplexnější charakter, vedoucí k celkové podnikatelské úspěšnosti firem. Usnesení vlády o Národní ceně ČR za jakost, přijaté před časem, by mělo být jasným signálem pro všechny organizace, že je dnes nezbytné se zaměřit na podporu úsilí firem o to, čemu se říká Business Excellence. **Za takový krok správným směrem je třeba považovat v nastávajícím období v podnikové praxi intenzivnější podporu zavádění již osvědčených modelů vedoucích k excelenci**, ať je to již model EFQM (na jehož základě je vytvořen model Národní ceny ČR za jakost) nebo třeba model „six sigma“ převzatý z USA.

(Pokračování na straně 11)

Politika jakosti EU*(Pokračování ze strany 10)***2. Oblast podpory jakosti ve veřejné správě**

Moderní společenská koncepce podpory jakosti by neměla obsahovat jen tradiční technická a ekonomická hlediska, ale také hlediska **sociální, legislativní a vztah k životnímu prostředí**. Tyto nové, postupně se prosazující společenské tendence budou vkládat do politik a strategií humanistický pohled, který bude schopen brát v úvahu různé potřeby společnosti vyčerpávajícím, komplexním způsobem.

Na kvalitu činnosti veřejné správy se budou klást mnohem vyšší měřítka. V práci veřejných orgánů bude muset vzrůst podíl činností, směřujících k předvídání potřeb společnosti v měnícím se světě a vzroste její úloha iniciátora vytváření podmínek k nutným společenským změnám. Sama veřejná správa pak musí prokázat schopnost přizpůsobit se těmto změnám ve společnosti a ve světě. Jakost činnosti veřejné správy musí znamenat logiku, účinnost a efektivnost jejích zásahů ve vztahu k potřebám a očekáváním hospodářských aktérů i jednotlivých občanů.

V Evropě lze najít četné příklady, kdy správní instituce na své cestě k výtečnosti úspěšně využily modely a programy neustálého zlepšování činnosti, metody sebehodnocení a uplatnění příkladů „nejlepší praxe managementu veřejné správy“ atd., přičemž motivem bylo hlavně docílení spokojenosti občanů s činností veřejné správy. Důležitými prostředky k tomu byl hlavně boj proti přemrštěné administrativě a změna dosavadních málo účinných postupů ve státní správě. Aplikace takovýchto postupů v činnosti našich veřejných institucí je dosud výjimkou.

Prioritou v činnosti Rady ČR pro jakost v následujícím období bude tedy v iniciaci toho, aby zvyšování kvality činnosti ve veřejné správě a veřejných službách nebylo jako dosud záležitostí jen iniciativy a dobré vůle některých osvěcovaných organizací v této oblasti, ale stalo se nutnou součástí činnosti a předmětem hodnocení všech organizací **ve veřejném sektoru**.

V rámci EU se jako vhodný model pro to ukázal tzv. Společný hodnotící rámec, zkráceně CAF, což je zjednodušený a přizpůsobený model EFQM, vypracovaný Evropským institutem veřejné správy (EIPA). Je třeba, aby se rychle tento model využil také v ČR.

Pod pojmem kvalita nelze však vidět jen úsilí o bezvadnost jednotlivých výrobků nebo služeb, se kterými se občan setkává jako spotřebitel. K excelenci se ve své činnosti musí ubírat nejen firmy. Kvalita se stala fenoménem moderní doby a již dnes je zřejmé, že bude rozhodovat o úspěšnosti nejen jednotlivých firem, ale i celých států. Tomu musíme podřídit strategii podpory jakosti v ČR v následujícím období.

Vědomí potřeby jakosti nejen v produktivní sféře, ale ve všech oblastech života společnosti vzrůstalo počátkem devadesátých let po celém světě. Konkurenceschopností domácí produkce, která je jedním z klíčových faktorů jejího uplatnění na zahraničních trzích, se proto začaly zabývat vlády mnoha zemí. Byly hledány nejhodnější nástroje, které by motivovaly podnikatelskou sféru k vyšší výkonnosti, k větším aktivitám pro růst efektivnosti, nižším nákladům a lepším výsledkům při exportu a uspokojování zákazníků.

Národní programy (politiky) podpory jakosti vznikly z popudu vlád ve více jak 80 zemích světa. Některé jsou založeny na propagaci a podpoře certifikace systémů jakosti podle mezinárodních norem ISO 9000, jiné na podpoře modelů komplexního managementu jakosti (TQM) s následným vyhlášením národních cen za jakost. Jejich význam pro rozvoj ekonomiky země je neoddiskutovatelný. Jsou podporovány různé nevládní aktivity vedoucí k podpoře růstu jakosti a zlepšování jakosti života a životního prostředí.

Evropská charta jakosti, kvality

Na společné konferenci Evropské organizace pro jakost (EOQ) a Evropské nadace pro management jakosti (EFQM) v Paříži v říjnu 1998 byl podepsán dokument, jehož cílem je sjednotit všechny snahy o růst jakosti ve všech oblastech života evropské společnosti a toto sdělit nejširší veřejnosti. Politika podpory zvyšování jakosti všech činností a produkce nejen v průmyslu, **ale i ve službách, veřejném sektoru a státní správě je** v současné době nedílnou součástí politiky vlád všech průmyslově rozvinutých zemí. Zvláštní důraz je věnován tvorbě a podpoře politik růstu jakosti v průmyslu. Cílem je motivovat průmysl k hledání cest pro zvyšování efektivnosti, produktivity, k lepšímu uspokojování zákazníků a tím i ke zvyšování konkurenceschopnosti.

Národní programy podpory jakosti nejsou pouze záležitostí vlád. Na těchto programech participují průmyslové a zaměstnanecké svazy, odbory, sdělovací prostředky (propagace zkušeností nejlepších), ekologické organizace, sdružení spotřebitelů, vzdělávací a poradenské organizace, akreditační a certifikační organizace i profesionální nevládní organizace.

V Evropě jsou to Evropská organizace pro jakost (EOQ) a Evropská nadace pro management jakosti (EFQM), které na základě doporučení Evropské komise vytvořily tzv. „Evropskou platformu jakosti“ a které jsou Evropskou komisí i finančně podporovány.

*doc. Ing. Darja Holátová, PhD.**holatova@vsers.cz*

Výstavu navštívili studenti VŠERS, kteří se zajímali vedle historie Amnesty International i o současnou činnost této instituce.

PENÍZE Z EVROPSKÝCH (A JINÝCH) ZDROJŮ

Statutární město České Budějovice podalo v roce 2006 osmnáct žádostí o dotace, jak z národních a krajských zdrojů, tak i ze zdrojů Evropské unie. Celkem uspělo s částkou téměř 27 milionů korun. Rozpočet, který byl na jednotlivé projekty vyčleněn, se blížil téměř 550 milionům korun. Úspěšnost projektů byla 82 %. Poskytovateli dotací byly SROP (Společný regionální operační program), ministerstva (např. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo kultury), Nadace partnerství a Státní fond dopravní infrastruktury. Ze zdrojů EU – konkrétně EHP Norsk zatím nebylo rozhodnuto, zda bude revitalizována koněspřežní dráha ve městě.

Českobudějovické školy měly na výběr z několika grantových programů. Jejich poskytovateli byl Jihočeský kraj-Krajský úřad v Českých Budějovicích, MŠMT, Nadace ČEZ či fond Visegrádské čtyřky (V4). Jihočeský kraj-Krajský úřad nabízel grantové programy akčního plánu programu rozvoje kraje se zaměřením na:

- budování atletických drah s umělým povrchem s výší grantu 4 – 7 milionů korun, alokace činila celkem 11 mil. korun,
- rekonstrukce a obnova vybavení stávajících sportovišť s výší grantu 0,5 až 1 milion korun, celková výše alokace 6 milionů korun.

K oběma typům účelu byla požadována minimálně 20% spoluúčast.

V druhé nabídce – rekonstrukce sportovišť – byla úspěšná Základní škola, Kubatova 1, České Budějovice, jejíž sportovní zaměření napomohlo v konkurenci podání. Účelem tohoto grantu bylo zrekonstruovat stávající sportoviště a zlepšit jejich parametry. Tyto měly odpovídat pravidlům soutěžních řádů a sloužily k provozování více druhů sportů.

Dalším zajímavým řešením podpory byl grant za účelem vybudování a modernizace dětských dopravních hřišť. Nabízená výše v rozpětí činila od 50 tisíc až po 700 tisíc korun s celkovou výší alokace 2 miliony korun. I zde byla požadována 20% spoluúčast. Zde žádná z českobudějovických škol neuspěla.

Zajímavým řešením obnovy sportovních a dětských hřišť byla nabídka grantového řízení pro projekt „Oranžové hřiště 2007“. Zdroje byly nabídnuty z Nadace ČEZ a měly přispět k podpoře bezpečné hry, rozvoji motoriky a dětské kreativity.

Grantovými programy Jihočeského kraje-Krajského úřadu v Českých Budějovicích bylo možné podpořit i enviromentální výchovu, vzdělávání a osvětu pod zkratkou EVVO. Nabídka obsahovala podporu partnerských projektů založených na spolupráci škol, obcí a neziskových organizací. Tento grant mohl pomoci realizaci projektu do maximální výše 70% celkových nákladů. Pro letošní rok bylo vyčleněno na tento účel 600 000,-Kč.

Rozehranou možností čerpat evropské prostředky nabízí „International

Visegrad Fund“ se sídlem v Bratislavě. Zde je možné si požádat o prostředky, který V4 sdružila do několika nabídek. Z jejich prostředků je možné financovat aktivity jak z oblasti školství, výměny mezi mladými lidmi, tak i z oblasti kultury a přeshraniční spolupráce. Podání musí být v angličtině. Problémem pro školy našeho města by mohla být podmínka, že partnerem projektu musí být současně subjekt ze Slovenska a Polska či Maďarska. Zdejší geografické uspořádání však předurčuje spíše přeshraniční spolupráci a navázané vztahy s Rakouskem či Německem.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v letošním roce nabídlo školám program k podpoře integrace romské komunity. Minimální výše příspěvku na projekt činila 35 tisíc korun, maximálně do výše 70% nákladů na projekt. Účelovost těchto prostředků byla určena na předškolní přípravu dětí, vzdělávání žáků v základních školách, metodickou podporu učitelů a na realizaci volnočasových a zájmových aktivit v návaznosti na vzdělávací potřeby. Účelovost byla rozšířena i na tvorbu didaktických materiálů a odborných studií.

Významnou pomocí bylo získání grantu z Evropského sociálního fondu (ESF) na vybudování informačního střediska pro žáky i pedagogy v Základní škole a Mateřské škole Dukelská 11 České Budějovice. Zde škola zařídí z prostředků grantu za spoluúčasti zřizovatele zadaptování prostor pro informační středisko, knihovnu a pořídí počítače s napojením na internet.

Pro období let 2007 – 2013 byl zřízen komunitární program „Youth in Action“, kde je možné pro mladé lidi ve věku od 13 do 18 let využívat prostředky pro podporu a rozvoj neformálního vzdělávání. Rozpočet byl uveřejněn ve výši 885 milionů €. Další program s názvem „Lifelong Learning“ – celoživotní vzdělávání – nabízí vysoce kvalitní vzdělávací systém zaměřený na podprogramy školního vzdělávání Comenius, na odborné školení (Leonardo da Vinci) a vzdělávání dospělých (Grundvign) s celkovou výší rozpočtu 6,97 mld €.

Ač je nabídka využití jiných zdrojů k financování projektů jakkoliv pestrá, částky ohromující, není možné uspět v konkurenci ostatních podaných projektů bez patřičné kreativity a fondu znalostí ze strany zpracovatelů. Většinou se problematikou zabýval ředitel školy a spolupracoval jeho zástupce či pedagog, do jehož kompetence projekt tématicky spadal. Celkově téměř 753 miliard korun z evropských fondů pro Českou republiku čeká na další podání. Držme palce úspěšným.

Ing. A. Lísal, OŠTMM Č. B.

Užitečné webové stránky:

www.strukturalni-fondy.cz; www.visegradfund.org; www.msmt.cz; www.cez.cz; www.kraj-jihocesky.cz; www.southbohemia.eu.

Sociální služby, jejich kvalita a perspektiva v Jihočeském kraji

Nový zákon o sociálních službách m.j. definuje jednotlivé formy poskytování sociálních služeb, zařízení sociálních služeb a základní činnosti při jejich poskytování. Zákon rozděluje sociální služby do tří skupin: 1. sociální poradenství, 2. služby sociální péče, 3. služby sociální prevence.

Mezi **služby sociální péče**, jejichž cílem je napomáhat osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost tak, aby jim bylo umožněno v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života, popř. zajistit jim důstojné prostředí a zacházení, patří: osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odleh-

čovací služby, centra denních služeb, denní stacionář, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy krizovou sociální situací, životními návyky, způsobem života a sociálně znevýhodňujícím prostředím. Jejich cílem je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů:

raná péče, telefonická krizová, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půl cesty, kon-

taktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy, sociální rehabilitace.

Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů.

(Pokračování na straně 13)

Sociální služby*(Pokračování ze strany 12)*

Cílem služeb bývá mimo jiné

- podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele, jeho návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu
- rozvíjet schopnosti uživatelů služeb a umožnit jim, pokud toho mohou být schopni, vést samostatný život
- snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem života uživatelů

Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování nebo pomoc při zajištění bydlení, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů. Obsah základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí předpis.

Sociální služby pomáhají lidem žít běžným životem - umožňují jim pracovat, nakupovat, navštěvovat školy, navštěvovat místa víry, účastnit se aktivit volného času, starat se sám o sebe a o domácnost apod. Zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti jejich života. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců sociálních služeb patří zejména seniři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, ale také lidé, kteří z různých důvodů žijí „na okraji“ společnosti.

Sociální služby a příspěvek na péči jsou při splnění podmínek stanovených v zákoně č. 108/

2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1. 2007, poskytovány: osobě, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu, osobě, které byl udělen azyl, občanovi a rodinnému příslušníkovi občana členského státu Evropské unie, cizinci, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu po dobu delší než 3 měsíce.

Vybrané typy sociálních služeb (azylové domy, kontaktní centra, noclehárny, terénní programy) jsou poskytovány také osobám legálně pobývajícím na území České republiky.

Na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení má nárok každá osoba.

Se vstupem ČR do EU se otevřely příležitosti dalšího zvyšování odbornosti a kvality sociálních služeb. Tzv. „strukturální pomoc“ MPSV ČR zajišťuje čerpání prostředků z Evropského sociálního fondu. V sociální oblasti mají samospráva (obce, kraje), nestátní neziskové organizace a další organizace možnost čerpat finanční prostředky na: vzdělávání svých zaměstnanců s cílem posílit jejich schopnosti a dovednosti při poskytování sociálních služeb, podporu a pomoc skupinám ohroženým sociálním vyloučením - jedná se například o příslušníky romské komunity, oběti trestné činnosti, osoby komerčně zneužívané, osoby bez přístřeší apod.

V nadcházejícím období s největší pravděpodobností dojde k realizaci posledních kroků, vedoucích k dokončení transformace systému sociálního zabezpečení v systém sociální ochrany obyvatel. Proto lze předpokládat růst významu sociálních služeb. Existuje několik důvodů, které vedou k potvrzení předpokladu budoucího rozvoje sociálních služeb.

Například dochází ke změně proporce mezi poskytováním sociálních dávek a dalšími akti-

vitami, reprezentovanými odbornými postupy, souhrnně označovanými jako sociální práce, popř. dalšími činnostmi, které mají společného jmenovatele - snahu vrátit občana do stavu sociální nezávislosti a suverenity. V konkrétním případě to znamená nejprve řešit důvody vzniku a trvání obtížné sociální situace, např. situace hmotné nouze, zjistit, do jaké míry spočívají příčiny této situace v subjektivních faktorech a v návaznosti na takovéto zjištění nejprve rozvíjet sociální aktivity, v tomto případě sociální služby, vedoucí ke zmírnění stavu hmotné nouze. Jde dokonce o to, aby ve vymezených případech bylo peněžní plnění prostřednictvím sociální dávky nahrazeno sociální službou, např. zabezpečením podmínek na přežití nebo sociálním poradenstvím.

Dalším předpokladem rozvoje sociálních služeb je akcent na aktivity v oblasti sociální prevence (prevence sociálně patologických jevů) a to jak v oblasti primární, tak i v oblasti sekundární a terciální prevence. Jde opět o zcela určitý druh sociálních služeb, poskytovaných občanům a to bez rozdílu, zda se již nacházejí v obtížné sociální situaci či teprve jsou takovouto situací ohrožováni.

Nezanedbatelné jsou rostoucí důraz na aktivity v oblasti intervence v krizových situacích, v nichž se občané a jejich rodiny ocitají a zájem o tyto aktivity resp. jejich faktická potřeba. V řadě případů půjde o jednorázovou pomoc, poskytnutou formou sociálního poradenství a to např. prostřednictvím linek důvěry a krizových telefonů. Stále větší význam však nabývají azylová zařízení nejrůznějšího typu a zaměření, krizová a komunitní centra, poskytující sociální služby.

pana@vsers.cz;

pavelka@kraj-jihocesky.cz

Příspěvky našich studentů**Společenské prohřešky**

Tato seminární práce byla zhotovena dle pravdivých příběhů různých osob, mužů i žen. O pomoc jsem požádala e-mailovou cestou všechny své přátele, rodinu i kolegy ze zaměstnání. Téměř všichni mi odpověděli, buď příběhem, nebo omluvou, že je nic nenapadá. Z došlého materiálu jsem vybrala následujících sedm příběhů. Některé se zdají po letech zaprášené, ale nezapomenuté. Všem, kteří mi předali příběh, je více než padesát let a dodnes ho považují ve svém životě za největší úlet, popřípadě trapas. Vždy se jednalo o prohřešek proti společenským pravidlům, etiky či dlouhodobého smýšlení skupiny obyvatel, nebo jen zvyklostí.

Noc v hotelu

V roce 1963 bylo Petrovi 17 let. Byl to velký sportovec s přísnou rodinnou výchovou. Rodiče vždy dbali na řádná synova studia, přísnou sportovní disciplínu i na synovo slušné chování. V jeho mladém životě byl sport na prvním místě.

Jedenkrát na Šumavě, po vyhraném cyklistickém závodě, celé družstvo večerelo v restauraci. Petr si myslel, že je dospělý, když tak dobře dopadly jeho sportovní výsledky a mimořádně si po večeri dal i pivo. Vzhledem k jeho věku, přísné výchově a žádné zkušenosti s alkoholem, byl brzy opilý. Usoudil, že nikomu nebude na očích odebrat se do hotelového pokoje ke spánku. Našel svůj pokoj, vzal za kliku, bylo otevřeno. Napadlo ho, že spolubydlící mu nechali otevřeno, aby nemusel hledat klíče. Viděl, že dvě postele jsou již obsazeny a tak tiše vzkouzl do třetí volné postele a tvrdě usnul.

Ráno sluneční paprsky zasvítily do pokoje a jaké překvapení? Manželský pár, spící na manželské posteli se vzbudil a vidí, že na další posteli spí cizí muž. Křik, pozdvižení. Vše se vysvětlilo tím, že si Petr v alkoholickém opojení spletl pokoj. Rodiče čekali na svého syna, který zůstal s přáteli a proto v noci nedělali povyk, když se někdo vplížil do prázdné postele.

Závěrem lze říci, že alkohol skutečně kalí mysl, tím se ztrácí orientace a hlavně mladý hoch by vůbec neměl pít alkoholické nápoje. Vzhledem k tomu, že se jednalo o sportovní akci, kde musel být i trenér, měl by na své svěřence dohlédnout. Další chyba byla u rodičů, kteří klidně spali a nechali otevřený pokoj každému, např. izloději a nedohlédli na svého syna. U tohoto syna nevíme, kolik

(Pokračování na straně 14)

Společenské prohřešky

(Pokračování ze strany 13)

mu bylo let, proto v případě plnoletosti ten dohled berme s rezervou.

Společenský prohřešek:

V žádném případě by neměl mladistvý požívat alkoholické nápoje, trenér by měl rádně dbát na své sportovní svěřence. Jak z etiky, tak ze zákona toto nelze omluvit. Rovněž rodiče měli mít uzamčený pokoj, kvůli zlodějům.

Stáří partnerů

Jedna moje kolegyně Stáňa jako každodenně, odnášela do pokladny peníze, poplatky které vybrala od občanů. Při té příležitosti si s pokladní prohodila nějaký ten ženský „drb“.

Řeč se točila okolo paní, která byla již v letech a měla doma mladšího přítele. A tak si obě kolegyně společně notovaly, jaké to musí být doma těžké pro tu paní, jak se musí snažit, aby jí ten mladý muž neutekla za nějakou mladší. A při tomto důvěrném hovoru na účet cizí dámy v letech si neuvědomila ani jedna, že kancelář je nová úřednice, která si dělala svoji práci.

Po jisté chvíli to Stáně došlo, hovor ukončila a urychleně odešla. Ta nová úřednice je rovněž rozvedená a má doma mladšího přítele. A tak si nechtěně vyslechla komentář starších kolegyň. Neřekla ani slovo a do dnešního dne se denně potkávají, rozmlouvají spolu, baví se rovněž i na účet cizích lidí ale o tomto trapasu nikdy nepadlo ani slovo.

Společenský prohřešek:

Nemá se pomlouvat cizí osoba. Ještě větší pozastavení je u společenského pravidla, že muž má být starší než žena. Vyplývá to zřejmě ze starých dob, kdy muž měl mít zajištěno živobytí, práci, byt a potom teprve zakládat rodinu-manželku a děti. Proto má být muž straší než žena, než toto vše získá. Dnes jsou již ženy samostatné, mnohdy i finančně zajištěny lépe než manžel, nebo přítel. Proto je asi jedno, kolik je partnerům let.

Takt ke staršímu

Pan Radek potká svoji kamarádku, která je starší o dost let. Překročila jí padesátka. V uvedený den šla od holiče, byla pěkně upravena. Mladý muž, po několika větách pochválil dámě účes, barvu vlasů a celkovou úpravu. A ještě dodal „Já si už ani nepamatuji, jaké jsi měla vlasy, když jsi byla mladá“.

Dáma se zasmála, přehlédla nebo lépe řečeno nepostřehla v otázce osten, či výtku ke svému věku. Samozřejmě odpověděla ale již se neví jak. To si Radek do dneška nepamatuje, protože si uvědomil svou otázku, zastyděl se a snažil se rozhovor ukončit a utéci.

Dodnes a je to již mnoho let si na tento trapas pamatuje.

Společenský prohřešek:

Při rozhovoru se má dříve myslet a potom teprve mluvit. Různé vtipkování k věku, hlavně u žen, je nemístné a neslušné. Ale jistě dáma, pokud je opravdu dáma, se neurazila a vzala to s humorem. Ale o tom již Radek nevažuje a již se s paní k tomuto rozhovoru nikdy nevracel.

Oblékání

Je to vlastní příběh z r. 1995. Tehdejší starosta města byl bývalý učitel matematiky a tělesné výchovy na základní škole. Přišel na městský úřad, zvyklý na školu a tělocvičnu, stadión, hory a lyže, vodu a loď, kde trávil většinu života. Oblékání nevěnoval přílišnou pozornost.

Ve svém novém působišti začal jako starosta města oddávat snoubence v obřadní síni. Pěkný tmavý oblek, vážná slova a bílé ponožky. To byl kontrast. Já jsem měla pocit, že všechny oči sledují ty ponožky, jako já.

Neměla jsem odvahu poučovat pana starostu, jaké ponožky se nosí k jakému obleku. Každému je jasné, že na sport, do přírody, tam jsou vhodné bílé ponožky ale na tuto společensky významnou akci ne. Sebe jsem omlouvala, že není povinností matrikářky školit svého šéfa o společenském oblékání.

Nejdříve jsem se radila s kolegyněmi z ostatních obcí, co by ony udělaly. Shodly se, že to prostě musím říci, že za sňatky a další matriční obřady zodpovídá matrikářka ze zákona, a oddávající je v obřadní síni ze zákona „na parádu“.

Až po rádné chvíli, při nějakém neformálním večírku, či plese, a po poži-

tí sklenky vína, jsem našla odvahu, či snad drzost, takto starostu poučit. Druhý den jsem se bála přijít do zaměstnání, vyčítala jsem si tuto upřímnost, najednou byla odvaha pryč a říkala jsem si, že jsem se měla starat sama o sebe a ne o druhé. Nakonec jsme se tomu společně zasmáli. Dnes, po letech, kdy je opět učitelem na základní škole jsem ho požádala o nějaký příspěvek do mé sbírky Společenských prohřešků a tento příběh mi navrhnul.

A ještě k doplňkům mohu říci, že když později ten samý starosta oddával moji dceru s berlemi, protože měl zlomenou nohu, nebyly ty berle takovým rušivým elementem, jako v minulosti ty bílé ponožky. Alespoň pro mne.

Společenský prohřešek:

Veřejné osoby mají dbát nejen na rádné vystupování, skladbu projevu, chování a jednání ale i na správné oblékání k určité společenské akci. Bílé ponožky a tmavý oblek se k sobě skutečně nehodí. Toto většina lidí podceňuje, při nástupů do funkcí nepovažují za nutnost školit se v oblékání. Hlavně ti starší, kteří si již na taneční hodiny nepamatuji.

Upřímnost

I další příběh je o starostovi města, který nastoupil do své funkce co by učitel matematiky a tělesné výchovy na základní škole. K povinnostem představitelů obce je i účast na různých akcích mimo obec. Byli jsme pozváni na slavnostní setkání seniorů, bývalých občanů našeho města, kteří odešli do domova důchodců. Setkání pořádal jáhen, správce Farního úřadu v budově místní fary.

Bylo známo, kolik je pozváno seniorů, jako hostů. Dle toho jsem nakoupila květiny. Občerstvení zajišťoval farní úřad. Při návštěvě bylo na místě zjištěno, že jedna paní návštěvu z důvodu nemoci odmítla a nedostavila se.

V té chvíli, mne jako matrikářku a doprovod pana starosty napadlo, květiny, které byly v tomto momentě navíc, podstrčit panu starostovi a on je předal paní domu, manželce místního jáhena.

Manželka byla mile překvapena, alespoň tak skromně se tvářila. Dodávala, že jsme si neměli dělat s ní škodu, zbytečně vydávat peníze na její květiny, že jsou potřebnější lidé než ona.

Pan starosta, dbaje své upřímnosti dodal, v domnění, aby nebyla paní domu příliš zavázána „Nemějte starost, stejně by nám zbyla.“

A poučení pro mne bylo, že jsem si měla zjistit, kdo bude na této slavnosti a mohla jsem koupit květiny navíc i pro paní domu, která zajišťovala občerstvení. Ze znalosti věci jsem to měla předpokládat. Nemuselo k tomuto trapasu dojít.

Nutno ale konstatovat, že bývalý pan starosta, který již opět učí ve škole, dodnes ani po letech, toto nepovažuje za něco nespolečenského. Bere to jako svoji upřímnost, že se nemohl tvářit, že tyto květiny byly zakoupeny pro paní domu, když to tak nebylo.

Společenský prohřešek:

Upřímnost nemusí být vždy na místě, důležitější je takt a důstojnost k okolí. Vždyť se nemuselo lhát, že květiny byly zakoupeny pro paní domu, stačilo jen mlčet.

A další prohřešek, měla jsem si včas zjistit vše podrobně o akci a pak bych nemusela improvizovat.

Hovorové výrazy

Řadu let jsem zapisovatelkou volebních komisí do různých voleb v naší republice. Při těchto jednáních, kdy jsou členové komise pohromadě mnoho hodin se událo mnoho společenských prohřešků.

Z toho množství uvádím za všechny jeden, kdy paní Stáňa, která vydávala ve volební místnosti hlasovací lístky a obálky. Je to dlouholetá pracovnice s dobrou znalostí obyvatel. Jeden pán přišel k volbám a Stáňa věděla, že má doma starou a nemocnou maminku. V dobré víře a snaze mu pomoci se ho zeptala: „A nechcete pro babičku domů poslat urnu?“

Každý člen volební komise i volební zákon znají pojem „Přenosná hlasovací schránka“, která je zapečetěná a členové komise s ní docházejí domů za voliči, kteří o to požádají. Ale stejně všichni hovorově používají pojem „Urna“. Po své otázce si to samozřejmě uvědomila, opravila se na správný

(Pokračování na straně 15)

Společenské prohřešky*(Pokračování ze strany 14)*

výraz. Pán pochopil a souhlasil. Od té doby se všichni Stáně smějí, že dává babičku do urny.

Společenský prohřešek:

Na úřadech se má vždy mluvit spisovně, nepoužívat hovorové výrazy. Protože co je jasné pro všechny členy komise již celých 20 let, to nemusí být jasné nezúčastněné osobě.

Šetrnost

Pani Irena navštívila svého zubaře a při poslední návštěvě jí zubař nasačil „korunku“ na obroušený zub. Zaplatila za ní 1.700,- Kč. Při nejbližší pří-

ležitosti jí korunka spadla a byla spolknuta se stravou.

Pani se bála, co udělá cizí předmět v organismu. Přišla domů a postěžovala si manželovi, jak jí to mrzí, že bude muset vše podstoupit znovu. Čas u zubaře, bolest, peníze. Manžel, místo pochopení, jí vynadal, co to bude stát a ať si nechá udělat „klapačky“, ty prý jsou každý dva roky zdarma.

Představa, že si pani nechá vytrhat všechny zdravé zuby, jen aby měla zubní náhradu zdarma byla hrozná.

Pani Irena litovala, že manželovi vše sdělila, protože zubař jí zhotovil novou korunku dle původního otisku a novou korunku obdržela jako reklamaci zdarma. A poučení pro příště má, že manželovi příště nic neřekne.

*Hana Škvorová, studentka 1.roč. VŠERS
skvorova@vsers.cz*

Seminární práce frekventantů kurzů CCV**Práce a komunikace s problémovými klienty na úseku dávek sociální péče****1. Úvod do problematiky a stanovení cíle**

Úkolem pracovníka na úseku sociální péče, je využít všech profesních znalostí a vlastních komunikačních dovedností tak, aby klient vnímal sociální pomoc jako výsledek vzájemné součinnosti obou stran. Zároveň, aby pochopil vlastní přístup k plnění jeho povinnosti ve smyslu naplnění všech zákonných norem, jako jediný možný postup k dosažení jeho cíle – získat pomoc ve formě finančního dorovnání do sociální potřeby (dále jen sociální dávky) k překonání jeho obtížné životní situace a nastavení podmínek k jeho opětovnému začlenění do společnosti tak, aby nebyl nadále sociálně potřebný. Tak, jak definují zákony příjemce sociálních dávek soci-

enty, která právě pro citlivost údajů se kterými se pracuje a situaci, ve které se klient v době žádosti o pomoc nalézá, má svá specifika a zvláštnosti.

Analýza problému

Na malých obcích vykonává sociální agendu v rámci úřadu s přenesené působnosti pouze jeden pracovník. Na úseku výkonu státní správy ve smyslu sociální agendy je tedy v jedné osobě sociální pracovník, který je tím „pomáhajícím“ na úseku sociální problematiky klientů, ale současně i úředník státní správy, hospodařící s veřejnými prostředky, určenými na podporu sociálně slabých na základě právoplatných legislativních úkonů. Právě na těchto menších obcích, pověřených výkonem státní správy na úseku sociálním v něm většinou převládá typ „Úředník“, který chce ukázat důležitost, schopnost, odbornost, znalosti problematiky a prostředí a jako takový chce rychle nalézt správné řešení problému a rozhodnout.

Kdo je pro sociálního pracovníka problematický klient a kdo není?

Problematický klient	Bezproblémový klient
Nevlídný, neví co chce, manipulát	Klient, který ví co chce a je seznámen s problematikou a jejími možnými aspekty
Klient vystresovaný	Klidný a vyrovnaný
Nevlídný, ví co chce a prosazuje si to	Spolupracující klient
Agresivní, útočný a úskočný	Milý a příjemný klient
Klient, který se stydí za svou situaci a proto není neschopný komunikace	Klient, který jde pro konkrétní pomoc
Klient, který se stydí za svou situaci a proto naopak velmi mnoho mluví a není možné jej zastavit	
Klient opilý či zfetovaný	
Vulgární klient	
Klient hendicapovaný	
Klient-rádo by „Advokát“	

álně potřebným, tak se i klienti mohou dělit do skupin, ve kterých je více či méně obtížné komunikovat. Pro svou práci jsem si vybrala z tohoto pohledu nejvíce „problémové klienty“ – sociálně potřebné občany z oblasti nezaměstnaných a sociálně nepřizpůsobivých občanů, kteří téměř vždy vyžadují zvláštní přístup.

. Nejdůležitější součástí této práce je tedy způsob a forma komunikace s kli-

vliv okolního prostředí a průběh komunikace s problémovým klientem

Mezi nejdůležitější aspekty patří z hlediska průběhu komunikace je bezpečné prostorové uspořádání v kanceláři. U agresivního, vystresovaného, útočeného člověka není možné předvídat jeho chování a je bezpodmínečně nutné mít mezi sebou při jednání stůl jako bariéru, popř. přepážku u které

(Pokračování na straně 16)

Práce komunikace

(Pokračování ze strany 15)

může sedět a psát. Klient musí mít ale vždy pocit bezpečí a možnost rychle vstát a odejít. Proto by měl sedět co nejbližší u dveří.

Průběh komunikace

Zásadně necháváme hovořit klienta jako prvního. Až teprve, když sám domluví, je vhodné navázat s ním kontakt. Několika profesními dotazy zjistit jakou informaci potřebuje a o jaký druh pomoci chce požádat. Je povinností úředníka, který zjistí o jaký druh problematiky se jedná, poskytnout poradenství či základní orientaci ve všech oblastech celého systému sociální politiky, nikoliv pouze v oblasti sociální péče, kterou vykonává. Současně je nutné podat tuto informaci adekvátním způsobem k typu klienta, jednoduše a srozumitelně vysvětlovat. Zároveň doporučovat i různé typy řešení. Neméně důležité je i zjištění jeho předešlých řešení, aby nebyl posílán tam, kde už byl a nebyl spokojen. Současně je možné v rámci poradenství zareagovat např. na skutečnost, že klient o problému nechce mluvit veřejně a doporučit mu další z možných institucí, zařízení či úřadů v této oblasti.

Nejčastější komunikační bariéry

- Nesrozumitelnost.
- Zbytečné užívání nesrozumitelných výrazů.
- Mnohoznačná slova.
- Nepozornost.
- Zaujatost příjemce.
- Domýšlení se významu sděleného.
- Nenaslouchání.
- Skákání do řeči.
- Nedostatek empatie.
- Neschopnost sledovat neverbální signály.
- Netrpělivost.
- Lhaní.
- Polemizování v nesprávnou dobu.
- Ironie
- Pohrdání

Důležitým závěrem je uvědomit si jsou to běžná lidská jednání, ale jejich výskyt brání v dobré komunikaci..

Umění zabránit vzniku hádky a hněvu

- Vítat nesouhlas
- Udržování očního kontaktu a formy neverbální komunikace
- Kontrola vlastních emocí
- Aktivní naslouchání
- Hledat a vyzdvihovat oblast porozumění.
- Upřímné poděkování oponentům za jejich názor a příslib jeho promyšlení

Důležitým závěrem je ponechat si čas na promyšlení dalšího postupu.

Aktivní naslouchání – jako pomoc při prevenci agrese

Carnegie: „Chcete-li být dobrými partnery v rozhovoru, buďte bedlivými posluchači. Chcete-li být zajímaví, zajímejte se. Ptejte se na věci, na něž druhý rád odpovídá. Přijměte ho, aby vyprávěl o sobě a o tom, co vykonal. či co ho trápí“

- Nepřerušování druhé strany
- Nezabývání se vnitřní argumentací.
- Zabránění myšlenkám na jiné věci.
- Nedokončování vět jiné osoby.
- Mlčet ve vhodnou dobu.

Důležitým závěrem je skutečnost, že naslouchat neznamená pouze

poslouchat klienta, ale umět reagovat a nespěchat se závěry

Vlivy, které mohou vyvolat ze strany klienta nelibost, neochotu komunikovat, neochotu přijmout rozhodnutí správního orgánu
Chování úředníka státní správy na úseku sociálních věcí

- Prvky neprofesionality a neúcty v jednání
- Ignorování klienta, nekompromisnost
- Asertivní techniky přikazování („Sem si nesedejte...“)
- Podceňování („Vy tomu nemůžete rozumět“)
- Nedostatek taktu a nevěnování se klientovi, časový tlak
- Podcenění důležitosti rozptýlit klientovy obavy, což může vést k jeho hněvu a agresivitě
- Schovávání se za zákony a rozhodnutí jiných orgánů
- Zastrasování

Nepřípravenost klienta na systém fungování státní správy, který klient musí akceptovat

- Průběh řízení, organizační řád úřadu, systém fungování státní správy a samosprávy, legislativa
- Nedostatečná a pohotovost odbornost úředníka
- Nepochopitelné a složité formuláře

Prostředí

- Nepříjemné prostředí- únik informací
- Špatné rozestavení nábytku – k prevenci agresivity a únikovému prostoru
- Nefunkční technické vybavení, přecházení do jiných kanceláří
- Nedostatečně zajištěné soukromí při jednání (další klienti přede dveřmi)

Důležité závěry: připravte klidné a příjemné prostředí, které pozitivně působí, připravte se tak, aby klient, jenž má značné obavy před vstupem do kanceláře nebo i před samotným jednáním, pocítil při jednání bezpečí, důvěru a profesionalitu.

K tomu, aby mohlo dojít k naplnění základního cíle, a to garantovat pomoc klientům ve všech úkonech v oblasti sociální péče směřovaných prioritně k poskytnutí pomoci sociálně potřebným klientům, s důrazem na dodržení zákonného postupu ve smyslu naplnění procesních a hmotně-právních práv a předpisů, je nutné v jedné osobě vidět prioritně sociálního pracovníka, který s využitím vlastních komunikačních dovedností a dalších profesních schopností připravuje ve správním řízení podklady tak, aby jeho rozhodnutí bylo vnímáno současně jako pomoc a zároveň jako akt naplnění principu legality a ústavnosti a zákonnosti.

Zpracovala: Zdeňka Perníková

Studentům VŠERS v Příbrami slouží i dobře vybavená počítačová učebna